

یادداشت روز ...

آفت‌موتورهای شارژی محصول سیاستگذاری بسته

رضا شجاع

نیاید این موضوع را نادیده بگیریم که فرهنگ، هویت و شخصیت یک شهبر توسط خود شهروندانش تعیین می‌شود، نه طراحان. شناخت ناکافی از نقش و قدرت شهروندان در زمان توسعه شهری، بزرگ‌ترین نقطه‌ضعف فرایند توسعه شهری در ایران است. امروزه مهمترین شاخص برای ارزیابی یک شهر یا جزیره «قابلیت شهر در افزایش کیفیت زندگی» شهروندان خود است. شاخص Cities in Motion مربوط به دانشکده‌ی IESE معتقد است «هرگونه استراتژی و راهبرد بدون مشارکت‌کننده و نقش آفرینی شهروندان، هرچقدر هم که هوشمندانه و جامع باشد، بازهم محکوم به شکست است.»

توسعه یی رویه مو توره‌ای شارژی در جزیره کیش، محصول یک سیاستگذاری سلیقه ای و بسته در طول زمان است که پیامدهای نامطلوب آن با همزیستی در کنار عوامل اقتصادی و اجتماعی کلان به تدریج در حال آشکار شدن است. فقدان تعریف شفاف و همه‌شمول از هویت و ماهیت جزیره کیش، تمرکز بر کوتاه مدت نگر، فقدان برپندینگ شهری و ملی مناسب، سیاستگذاری بسته بدون مشارکت مردم و ذینفعان کلیدی، فقدان ثبات مدیریت و ده‌ها عامل دیگر این جزیره زبیا را در ورطه ای سوق داده است که روز به روز به پیچیدگی گره‌ها و مسائل ارگانیک آن افزوده می‌شود.

اساسا ما دارای دو نوع مسئله هستیم؛ مسائل ارگانیک و مسائل غیرارگانیک. ساده ترین مسائل برای حل شدن مسائل غیرارگانیک هستند؛ مسائلی که خودماستقیما در ایجاد آنها نقش داشته‌ایم پس می‌توانیم آن را با اختیارات مستقیم خودمان حل کنیم. مثال بارز آن تأسیس یک شرکت، یک موسسه، یک باشگاه و یا نهادهایی مشابه است که با یک تصمیم و پرداخت هزینه می‌توانیم متحمل کنیم و چالش‌های ناشی از وجود آنها را پس از مدتی ناپدید کنیم. اما مسائل ارگانیک این چنین نیستند؛ به عنوان مثال «ترافیک» به عنوان یک مسأله ارگانیک توسط یک شخص یا نهاد مشخص ایجاد نشده است. نهادی هستی مختلف در طول زمان بر اساس سلیقه حاکم بر زمان و مکان تصمیم‌هایی گرفته اند که به طور بعضی به خلق یک مسأله ارگانیک تحت عنوان ترافیک منجر شده است. این دسته از مسائل چندلایه، پیچیده هستند و حل آنها نیازمند جامع‌نگری و از همه مهمتر نگاه بلندمدت است.

با این مقدمه مسأله غاضم موتورهای شارژی جزیره کیش را به مثابه یک مسأله ارگانیک مورد بررسی و تحلیل قرار داده و عوامل دخیل در خلق این مسأله را با هم مرور می‌کنیم:

عوامل اقتصادی

–افزایش قیمت خودرو در کیش
–هزینه مناسب خرید مو تور شارژی
–دسترسی بالا، هزینه مناسب شارژ مو تور
–تبدیل مو تور شارژی به ابزار حمل و نقل عمومی
–کاهش قدرت خرید عمومی و تناسب نوع حمل و نقل با اقتصاد خانواده‌ها

–هزینه کمتر استفاده از مو تور در مقایسه با سایر اشکال حمل و نقل عمومی
–تبدیل کرایه مو تور به یکی از محورهای درآمدزایی حوزه گردشگری و جایگزینی تدریجی دوچرخه با مو تور

–قانون منع واردات خودرو و فقدان گزینه‌های جایگزین مو تر در کیش
–مقررات غیراثربخش و ناکارآمد در مدیریت حمل و نقل عمومی کیش
–عدم اجرای درست ضوابط و مقررات در بخش‌های حمل و نقلی
–فقدان نظارت در واردات مو تورها و تضمین کیفیت استاندارد آنها
–افزایش خودروهای پلاک سرزمین اصلی بدون آشنایی با مقررات خاص رانندگی در جزیره کیش

–تبدیل ایستگاه‌های دوچرخه به ایستگاه‌های کرایه مو تور شارژی و فقدان نظارت اثربخش

عوامل اجتماعی

–فرسودگی ناوگان حمل و نقل عمومی کیش و رغبت پایین کیشوندان برای استفاده از این ناوگان
–فقدان طرح جامع و عدم آینده‌نگری سیاستگذاران در خصوص آینده حمل و نقل کیش

–کمبود آگاهی‌ها و عدم رعایت ملاحظات ایمنی توسط مو تورسواران
–تبدیل گروه‌های سنتی نوجوان به استفاده از مو تور به عنوان یک وسیله تفریحی و پذیرش این گرایش توسط برخی خانواده‌ها
–تبدیل مو تورسواری به یک جاذبه گردشگری و تقاضای بالای گردشگران ویژه بانوان

–ناکارآمدی راهکارهای سلبی

–غلبه ذهنیت مبنی بر استاندارد بودن رانندگی‌ها در کیش
–تساهل والدین در موضوع مو تورسواری فرزندان نوجوان خود
–استفاده محدود مو توسواران از کلاه ایمنی

عوامل طبیعی

–جاذبیت محیط طبیعی جزیره کیش برای استفاده از مو تور به عنوان ابزار حمل و نقل
–وجود دوچرخه راه‌ها و تبدیل این دوچرخه راهها به میدادی رفت و آمد مو تورها با عنایت به موارد فوق الذکر، همانطور که پیش از این اشاره شد همه عوامل در اختیار و کنترل حکمرانان نیستند که بتوانند با تغییر یا حذف یک یا دو متغیر، زمینه تغییر رفتار مو تورسواران و بازگشت جزیره به روزهای آرامی خود را فراهم سازند. اما چه باید کرد؟ باید دست روی دست گذاشت تا روز به روز به تعداد کشته‌شدگان این وضعیت اضافه‌شود؟ قطعاًخیر، پس باید به دنبال راه حل مناسب بود.

جهان پیشرفته قطعلا و پیش از این با چنین مسائلی مواجه بوده است؛ «تغییر رفتار» کلیدی‌اژه بسیار مهم در موضوع مقابله با چالش‌های این چنینی است و البته مسأله‌ای است که نیازمند تخصص و مشاوره حرفه‌ای است. همانطور که در تصویر مشاهده می‌شود «آموزش و تبلیغات» به طور میانگین ۱۶ درصد مخاطبان تأثیر گذار است و آن از طرف قانون گذاری و تمرکز بر راهکارهای سلبی از طریق ابزارهای قانونی هم به طور میانگین رفتار ۱۶ درصد مخاطبان (در اینجا منظور مو تور سواران) را تغییر می‌دهد. اگر سیاستگذاران و مدیران اجرایی تمام هم و غم خود را بر روی آموزش و تبلیغات و قانون گذاری متمرکز کنند باز هم مسئله حل نخواهد شد. برای ۶۸درصد مخاطبان، موضوع دارای پیچیدگی‌های بیشتری است و حل آن هم نیازمند کمک است.

هدف «تغییر رفتار» است؛ به عنوان مثال فردی که از کلاه ایمنی استفاده نمی‌کند، کاملاًپذیرد که استفاده کند و استفاده از کلاه ایمنی در فر د نهاده‌نه شود. نوجوانی که بدون گواهینامه از مو تور استفاده می‌کند پذیرد که نباید در محیط شهری از مو تور استفاده کند و نهایتا تغییر رفتار مطلوب مد نظر برای تحقق یک «جزیره خردمند»اینکه همگان پذیرنداز «دوچرخه‌برقی» به جای «موتور شارژی» استفاده کنند. این پذیرش با بخشنامه و تبلیغات و آموزش‌های دم‌دستی اتفاق نمی‌افتد. باید پذیریم که روش‌های ما برای حل مسائل دم دستی، غیر علمی و شتاب زده است و در بهترین حالت مأموریت رفع تکلیف و آرام سازی افکار عمومی را دنبال می‌کند و این در حالی است که جهان پیشرفته، رویکرد «بازاربابی اجتماعی» با مشارکت همگانی را برای حل مسائل خود انتخاب کرده و البته نتیجه گرفته است. ضمن تأکید بر عملکردیای به روش‌های نوین و آزمایش شده برای تغییر رفتار در گروه‌های مختلف مخاطب که هر کدام بنا به دلایل متفاوت از مو تور استفاده می‌کنند و همچنین ضمن تأکید بر استفاده هوشمندانه از هر سه روش «آموزش»، «ضابطه گذاری» و «بازاریابی اجتماعی» یادآوری می‌کنم؛ جزیره کیش، خود دارای متخصصان و دلسوزانی است که آماده مشارکت فعالانه برای حل مسائل اینچنینی هستند که امیدوارم صدم آنان نیز شنیده شود. درک این موضوع سخت نیست که الگوریتم‌ها و روش‌های سنتی مدیریت شهری بدون جلب مشارکت کیشوندان در سیاستگذاری و تمرکز صرف بر تبلیغات سنتی و ضابطه گذاری کور و سلیقه‌ای، کمکی به حل مسئله مو توره‌ای جزیره کیش نمی‌کند که هیچ، چه بسا باید منظر «غافلگیری‌های جدید» بود.

در مراسمی با حضور معاون اول رئیس جمهور و وزیر اقتصاد انجام شد؛

رونمایی از ۷۰۰ بسته سرمایه گذاری در مناطق آزاد

رسانای تحقق مونیات رهبر معظم انقلاب برای مردمی سازی اقتصاد، بستری‌های لازم را برای نقش آفرینی و مشارکت مردم و سرمایه‌گذاران از سراسر کشور فراهم کنند

معاون اول رئیس جمهور افزود:مدیران عامل سازمان‌های مناطق آزاد باید در توسعه و رشد اقتصادی کشور و همچنین تحقق شعار سال برای خود نقش تعیین‌کنند و نسبت به تحقق اهداف سرمایه گذاری سهم‌پذیرند. مخبر،از اقتصاد دیجیتال به‌عنوان ظرفیت مهم دیگر کشور نام بردو افزود:اگر مناطق آزاد بر اقتصاد دیجیتال نیز تمرکز کنند، امکان تبدیل کشور به مرکز اقتصاد دیجیتال منطقه فراهم خواهد‌ششد و ایران با داشتن ۱۵ کشور همسایه هستیم که مناطق آزاد و ویژه اقتصادی کشور به بهشت سرمایه گذاری تبدیل‌شوند.

همچنین در این جلسه چهار نفرساز آزاد را یکی از ظرفیت‌های مهم برای جذب سرمایه گذاری خارجی دانست و افزود:هر کدام از مناطق هفتگانه آزاد کشور از ظرفیت‌ها و مزیت‌های مختلف برخوردارند که با اتکا به این ظرفیت‌های توان اهداف جذب سرمایه گذاری خارجی رامحقق کرد.

مخبر، یکی از مهمترین ظرفیت‌ها برای توسعه کشور را اقتصاد دریامحور عنوان کرد و گفت:اکثر مناطق آزاد کشور بواسطه دسترسی به دریاباید بر اقتصاد دریا محور به عنوان یک اولویت مهم تمرکز کنند ضمن آنکه مسیر ترانزیتی کریدور شمال جنوب نیز در نهایت از ظرفیت‌های مناطق آزاد بهره خواهد برد. وی، مدیران عامل سازمان‌های مناطق آزاد را فرماندهان اقتصادی این مناطق توصیف و آنان رامكلف کرد در

حضور سازمان منطقه آزاد کیش در نمایشگاه بین المللی سرمایه گذاری مشهد

اقتصاد کیش – سازمان منطقه آزاد کیش در دومین نمایشگاه معرفی بسته‌های سرمایه گذاری و توانمندی‌های صادراتی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی جمهوری اسلامی ایران حضور می‌یابد. به گزارش اقتصاد کیش، این نمایشگاه ۲۷ تا ۳۰ تیر ۱۴۰۲ در محل دائمی نمایشگاه‌های بین‌المللی مشهد برگزار می‌شود و سازمان منطقه آزاد کیش توانمندی‌های صادراتی محصولات کشاورزی ماندگاری را در قالب چهار پیشخوان توسط چهار شرکت منتخب تولیدی – صنعتی به نام‌های وسیم کیش، متلوسک هیدرو نتوماتیک، فارس تکنولوژی و شرکت تولیدی خلیج فارس در غرفه ۳۱ سالن عطار به نمایش می‌گذارد. همچنین سازمان منطقه آزاد کیش در این نمایشگاه ۱۱۰ بسته سرمایه گذاری در زمینه‌های گردشگری، درمان و سلامت، عمران و زیرساخت، فرهنگی، لجستیک، مسکونی، اداری و تجاری و … را تهیه و تدوین کرده است که اسناد آن به زبانهای فارسی انگلیسی، عربی و چینی به سرمایه‌گذاران محقق معرفی و تحویل می‌شود. بر اساس این گزارش، با محقق شدن ۱۱۰ فرصت سرمایه گذاری با ارزش ۵۰ هزار میلیارد ریال، بالغ بر ۱۱ هزار نفر اشتغال مستقیم ایجاد می‌شود.

منطقه آزاد چند کالایی دبی ۱۴۵۶ شرکت جدید را ثبت کرد

در سرمایه گذاری مستقیم خارجی دبی مشارکت می‌کنیم.

فناوری‌های رمزنگاری

در جبهه فناوری، DMCC با پرورش صنعت کرپتو از طریق مشارکت‌ها و توافق‌های استراتژیک در خط مقدم باقی می‌ماند. مرکز رمزنگاری DMCC با غول جهانی رمزاز Bybit همکاری کرد و از کسب و کارهای جدید از دیجیتال حمایت مالی می‌کند. فریال احمدی، مدیر عملیاتی DMCC گفت: «ما اکوسیستمی را ایجاد کرده‌ایم که در آن سهولت انجام کسب‌وکار تعداد بی‌سابقه‌ای از شرکت‌ها را از سر تأسیس جهان به خود جذب کرده و قادر می‌سازد تا در دین مستقیم شوند و موفق شوند. DMCC با تسهیل تجارت، جذب سرمایه گذاری مستقیم خارجی و ایجاد مشارکت‌های استراتژیک، تکامل دبی را به عنوان یک مرکز برو نتو برای تجارت پیش می‌برد.

DMCC برای سرمایه‌گذاری در شکوفایی بخش تجارت الکترونیک، اکوسیستم تجارت الکترونیک DMCC را با همکاری The Box، بزرگترین ارائه دهنده خود ذخیره سازی در خاورمیانه راه‌اندازی کرد. هدف از این ابتکار، سرعت بخشیدن به رشد بیش از ۲۹۰ شرکت تجارت الکترونیک، از جمله نام‌های معروفی مانند Class Pass و Deliveroo. Instashop است.

آگهی برگزاری مجمع عمومی عادی بصورت فوق العاده جامعه مهندسان کیش

بدینوسیله از عموم مهندسان پنج رشته ساختمانی مقیم جزیره کیش دعوت می شود در مجمع عمومی جامعه مهندسان کیش راس ساعت ۱۷:۰۰ الی ۲۰:۰۰ در محل کنسرت هال بولینگ مریم بزرگار می گردد با در دست داشتن کارت ملی حضور یابند.

دستور جلسه مجمع عمومی به شرح زیر می باشد:

۱ – استماع گزارش عملکرد هیات مدیره و بازرس قانونی

۲ – تصویب اصلاحات اساسنامه

۳ – انتخاب هیات مدیره (اعضای اصلی و علی البدل)

۴ – انتخاب بازرسان (اعضای اصلی و علی البدل)

۵– تصویب حق عضویت سالیانه برای مهندسان حقیقی و حقوقی

۶– سایر مواردی که در صلاحیت مجمع عمومی باشد.

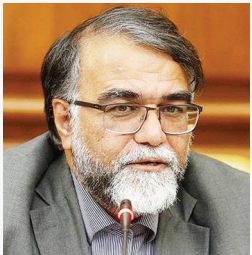
ارایه کارت کیشوندی و کارت عضویت شهرسازی کیش برای نامزدهای انتخابات الزامی است .

شرایط و مدارک لازم برای داوطلبین نامزدی هیات مدیره متعاقبا` آگاهی عموم خواهد رسید.

جامعه مهندسان کیش

سه‌شنبه ۲۷ تیر ۱۴۰۲، ۲۹ ذی‌الحجه ۱۴۴۴، ۱۸ جولای ۲۰۲۳، شماره ۴۲۵۷ ، صفحه ۳

دیدگاه ...

سیمای مناطق آزاد در لایحه برنامه هفتم و مقایسه آن با برنامه ششم توسعه

دکتر سعید پورعلی

بالاخره دولت با تأخیر دو ساله لایحه برنامه هفتم توسعه (۱۴۰۲-۱۴۰۶) را در تاریخ ۲۸/۲/۲۰۲۳ تقدیم مجلس شورای اسلامی کرد. دوره زمانی اجرای قانون برنامه ششم توسعه در پایان سال ۱۴۰۰ به خط انتهای خود رسیده بود ولی تا پایان شهریورماه ۱۴۰۲ تمدید شد. براساس ماده ۸ قانون برنامه و بودجه کشور دولت باید حداقل ۶ ماه قبل از پایان دوره برنامه ، لایحه برنامه بعدی توسعه را برای مجلس ارسال می کرد. لایحه هفتم توسعه شامل ۲۴ فصل، ۳۵۸ فصل، ۱۱۸ ماده، ۲۸ بند و ۵۵ تبصره است. مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی در گزارشی ضمن بررسی کلی لایحه تقداساسی به نسبت آن با سیاست‌های کلی برنامه هفتم توسعه، ابلاغ‌شده از سوی مقام معظم رهبری در تاریخ ۲۱/۶/۱۴۰۱ داشته است. براساس این گزارش یکی از مهمترین بندهای سیاست‌های کلی که در لایحه به آن پرداخت مناسبی نشده است، بند ۱۰ سیاست‌ها تحت عنوان «فعال سازی مزیت‌های جغرافیایی –

سیاسی و تبدیل جمهوری اسلامی ایران به مرکز مبادلات و خدمات تجاری انرژی، ارتباطات و حمل و نقل با روان سازی مقررات و ایجاد و توسعه زیرساخت‌های لازم» است که یکی از فرصت‌های پیش روی کشور برای تحقق رشد پایدار در افق برنامه است. گزارش همچنین براین باور است که، تدوین کنندگان برنامه نگاه منسجم در شناسایی آسیب و نحوه بر رون رفت در برخی از حوزه‌ها که دربرگیرنده موضوع‌های اصلی پیش روی کشور هستند، نداشته‌اند. برخی از مهمترین این موارد عبارتند از: شکل دادن به تصویر ایران آینده و تقویت حسن تعلق آحاد مردم به کشور، ارتقای توانمندسازی حاکمیت در حل مسائل پیش رو، تعیین نسبت ایران با تحولات سریع نظم منطقه‌ای و جهانی و نقش اقتصاد ایران در اقتصاد جهانی و تأثیر این نقش بر سیاست‌های صنعتی، تجاری، ترانزیت، انرژی و امنیت غذایی، استراتژی توسعه صنعتی، پیش‌بینی پذیر کسب و کار در مناطق آزاد سرمایه‌گذاری و ایجاد اشتغال پایدار ارزش آفرین و به تبع افزایش رفاه عمومی، توقف روندهای نابرابری ساز و از بین بردن فرصت‌های نابرابر اقتصادی، بهینه‌سازی مصرف انرژی، نحوه مواجهه با مردم و جلب مشارکت و همکاری آنها در فرآیند توسعه و توزیع جمعیت در پهنه سرزمین با توجه به ملاحظات زیست محیطی و عدم فرارنشست زمین و دسترسی به آب، کاهش شدت بستت فرزندآوری و تهدید چشم‌پوشی.

به نظر می‌رسد بسیاری از خلال‌های موجود در لایحه فعلی با نگاه مثبت و راهبردی به ظرفیت مناطق آزاد تجاری صنعتی و ویژه اقتصادی قابل مدیریت است. الگوی کشورهایی ترتمند شورای همکاری خلیج فارس برای تنوع بخشی به اقتصاد، فعال سازی مزیت‌های جغرافیایی و سیاسی، تقویت حضور در اقتصاد جهانی، تبدیل ایران به هاب مبادلات و خدمات تجاری انرژی، ارتباطات و حمل و نقل، جلب سرمایه‌گذاری خارجی، ایجاد اشتغال پایدار ارزش آفرین، مدیریت توزیع جمعیت و در سطح بالاتر به گزینی جمعیت، توانمند سازی حاکمیت و افزایش رفاه عمومی ارتباط تنگاتنگی با تأسیس و راه‌اندازی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی دارد. شاید بازترین الگوی موجود، سرمایه‌گذاران متحده عربی در پهرین روزی از ظرفیت توسعه ای مناطق آزاد باشد. این کشور که مساحت آن از استان خراسان جنوبی کمتر است، در ۱۷ حوزه تخصصی بالغ بر ۴۰ منطقه آزاد تجاری صنعتی تأسیس کرده است. مسافانه باید ادعا کرد که در برنامه ششم و لایحه فعلی وزن مناطق آزاد بعنوان یک سازه توسعه‌ای جدی گرفته نشده است. شاهدان این مدعا علاوه بر جایگاه مناطق در برنامه‌های توسعه، نقض مکرر مفاد محوری و مهم قانون چگونگی اداره این مناطق مصوب سال ۱۳۷۲ به ویژه در موضوع معافیت‌ها، مقررات گمرکی، بمنوعیت واردات برخی از کالاها من جمله خودرو و اختیارات مدیریتی مسئولین این مناطق و ویژه مدیر عامل، توسط صوبیات هیات دولت، مقررات و بخشنامه‌های ابلاغی است. این همه‌ها تا به این جا پیش رفته است که فعالان اقتصادی این مناطق، قوانین و مقررات سرزمین اصلی را روان تر و مناسب تر برای فعالیت اقتصادی معرفی می‌کنند. طبیعی است که استمرار این روندها به جایی منتهی می‌شود که فقط نامی از منطقه آزاد می‌ماند و رسم آن غایب بزرگ خواهد بود.

به باورم همچنان احکام تمامی دایمی برنامه توسعه مصوب ۱۳۹۵ به ویژه در بند الف و بند ب ماده ۲، بندهای الف، ب، پ، ت، ج، ح، ب، ح، ج، ماده ۶۵، همچنان نقطه قوت و تکیه گاه مهمی برای دبیرخانه شورای عالی و مناطق آزاد است. این ماده‌ها، بندها تبصره‌های مرتبط با هدف ساماندهی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی و ایفای نقش مؤثر آنها در تحقق اهداف سند چشم‌انداز بیست‌ساله نظام، اعمال مدیریت یکپارچه و ایجاد رشد اقتصادی مناسب در این مناطق، به پیش‌پندی و تعامل اثر گذار اقدام ملی با اقتصاد جهانی و ارائه الگوی توسعه ملی در بخش‌های مختلف مصوب و ابلاغ شده است. لذا تلاش برای تنقیح ماده‌های برنامه هفتم توسعه با احکام دائمی ضرورتی انکار ناپذیر است. زمانی اهمیت این مهم دوچندان می‌شود که فراموش نکنیم اقدامات مناطق آزاد با الزام‌های قانونی برای رعایت مفاد ماده ۶۵ با هم گره خورده است. اسناد برنامه‌ریزی و تدوین بایسته‌سند برنامه توسعه یکی از مهم‌ترین ابزارهای نظام تدبیر به‌منظور اداره خرد روزانه امور و اجتناب از رفتارهای ناهماهنگ، متعارض، سلیقه‌ای و فاقد مبناس‌ت. مسافانه مناطق آزاد تاکنون بیشترین لطمه‌ها را از همین رفتارهای ناهماهنگ، متعارض ، سلیقه‌ای و فاقد مبنای قانونی خودرسته است. بر همین اساس توصیه می‌شود دست اندرکاران مناطق آزاد و دبیرخانه شورای عالی تلاش کنند تا احکام دائمی بر احکام برنامه سوار یابند.

قانون برنامه ششم توسعه مشتمل بر ۲۰ بخش ۱۲۴ ماده و ۱۲۸ تبصره بود. جایگاه مناطق آزاد در این برنامه‌ها می‌توان درماده ۲۳ و تبصره‌های آن در بخش ۴ که ناظر بر احکام محیط کسب و کار ، خصوصاً سازی و مناطق آزاد، بند الف ماده ۹ در بخش ۹ (احکام محیط زیست و منابع طبیعی) و بند الف ماده ۸۳ در بخش ۱۵ که ناظر بر بیمه اجتماعی ، امور حمایتی و آسیب‌های اجتماعی است ، مشاهده کرد. سر فصل این مواد و تبصره‌ها به موضوع چگونگی تأسیس مناطق آزاد جدید، انتقال دبیرخانه از نهاد ریاست جمهوری به وزارت امور اقتصاد و دارایی، رعایت ملاحظات زیست محیطی در فرایند توسعه زودن چهره فقراز مناطق و کمک به توسعه محلی است. به باورم مهم‌ترین و محوری‌ترین خطای راهبردی در ارتباط با مناطق آزاد در تبصره ماده ۲۳ یعنی الزام به منفک شدن مناطق آزاد از نهاد ریاست جمهوری و الحاق به وزارت امور اقتصاد و دارایی بود.

ماده‌های ۹۸، ۹۹، ۱۰۰، ۱۰۱، ۱۰۲، ۱۰۳، ۱۰۴، ۱۰۵، ۱۰۶، ۱۰۷، ۱۰۸، ۱۰۹، ۱۱۰ لایحه پیشنهادی برنامه هفتم توسعه به مناطق آزاد تجاری صنعتی و ویژه اقتصادی پرداخته است. در بند الف ماده ۲۲ به این نکته اشاره دارد که کلیه طرح‌ها و پروژه‌های بزرگ و جدید و طرح‌های توسعه‌ای بزرگ می‌یست قبل از اجرا بر اساس شاخص‌ها و ضوابط و معیارهای محیط زیستی که به تصویب شورای عالی حفاظت محیط زیست می‌رسد، توسط مشاوران ذی صلاح مورد ارزیابی اثرات محیط‌زیستی قرار گرفته و در صورت تأیید مشاور حداکثر ظرف مدت سه ماه توسط سازمان حفاظت محیط زیست تعیین تکلیف شود. همچنین در بند ت ماده ۳۳ به تأسیس مناطق ویژه تولید و صادرات محصولات گلخانه‌ای بزرگ مقیاس با تصویب شورای عالی مناطق آزاد تجاری صنعتی و ویژه اقتصادی پرداخته شده است. این که برای راه‌اندازی طرح‌ها و پروژه‌ها در مناطق ویژه اقتصادی اخذ مصوبه شورای عالی مورد نیاز است بدعتی است که علاوه بر تعارض با قوانین و مقررات مناطق، در مسیر کاهش اختیارات و مسئولیت‌های مدیران است. بند ب ماده ۳۵ هم تکلیف شیوه و آگداری اراضی ملی به اشخاص حقیقی و حقوقی غیر دولتی را مشخص کرده است. براساس این بند و آگداری صرفاً به صورت اجاره، حق بهره برداری و یاقح انتفاع مشخص در دوره معین در قالب طرح مصوب است و تأکید دارد که اراضی واقع در مناطق آزاد و ویژه نیز مشمول این حکم خواهند بود. تسری این حکم به مناطق آزاد و ویژه با ماده‌های ۱۰۴، ۱۰۵، ۱۰۶ قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری صنعتی مصوب ۱۳۷۲ و تبصره ۱ ماده ۱، ماده ۷، بند ب ماده ۱۵ و ماده ۲۲ قانون تشکیل و اداره مناطق ویژه اقتصادی مصوب خردادماه ۱۳۸۴ در تعارض است. به نظر می‌رسد در بند ب ماده ۵۸ که ناظر بر ایجاد و توسعه زیرساخت‌های صادراتی نظیر تأسیسات برون ساحلی (افشور)، مراکز بارانداز و سوله برای تسهیل صدور کالاهای ایرانی و تأمین امنیت صادر کنندگان توسط وزارت راه و شهرسازی است، فرصت مناسبی است تا بخشی از اعتبارات ملی برای توسعه زیرساخت‌های دریایی و بندری مناطق آزاد ساحلی و جزایر مورد استفاده قرار گیرد. تجربه تأسیس و راه‌اندازی مناطق آزاد در منطقه و جهان نشان می‌دهد که توسعه زیرساخت‌های این قبیل مناطق موکول به کسب در آمد و هزینه کرد از سوی مناطق نبوده است و دولت مهم‌ترین نقش را در این زمینه بر عهده داشته است.

توجه داشته باشید که این مقاله در ۱۲ صفحه در دسترس است. ←